

St. Anna Zorggroep

Patiënteninformatie

Bacteriële endocarditis

Wat is een bacteriële endocarditis?

Bacteriële endocarditis is een ontsteking van de binnenwand van het hart (endocard), vooral van de hartkleppen. De ontsteking wordt veroorzaakt door bacteriën in het bloed.

Iedereen heeft wel eens bacteriën in de bloedbaan, bijvoorbeeld na het tandenpoetsen. Bij gezonde mensen kan dat geen kwaad; de bacteriën krijgen geen kans om zich op de hartkleppen te nestelen. Bij mensen met bepaalde hartafwijkingen is het weefsellaagje dat de hartkleppen bekleedt beschadigd en daardoor kwetsbaarder voor bacteriën. Bacteriën in het bloed kunnen voor deze mensen een levensbedreigende situatie veroorzaken.

- U hebt een verhoogde kans op bacteriële endocarditis als u:
- eerder een bacteriële endocarditis hebt gehad;
- een verworven of aangeboren hartafwijking of vaatafwijking hebt;
- een hartklepafwijking hebt;
- een hartklepprothese hebt en een ingreep moet ondergaan waarbij bacteriën in de bloedbaan kunnen komen;
- acuut gewrichtsreuma hebt;
- drugs gebruikt die in de ader gespoten worden en u verontreinigde injectienaalden gebruikt.

Om bacteriële endocarditis te krijgen moeten de bacteriën ook de kans krijgen zich te nestelen op het weefsellaagje dat de hartkleppen bekleedt (endocard). Dit is mogelijk als dat weefsel beschadigd is. Zo'n beschadiging ontstaat bijvoorbeeld als het bloed te snel stroomt en langs het endocard schuurt. Bepaalde (reumatische) hartziekten kunnen een beschadiging van het endocard met zich meebrengen.

De hoeveelheid bacteriën en de agressie ervan spelen ook een belangrijke rol bij het ontstaan van bacteriële endocarditis.

Verschijnselen

Bacteriële endocarditis kan verschillende verschijnselen met zich meebrengen. Het zijn vooral algemene symptomen, die bij veel verschillende ziekten voorkomen. Er zijn geen verschijnselen die specifiek zijn voor bacteriële endocarditis. De algemene symptomen zijn koorts, koude rillingen, kortademigheid, hoofdpijn, nachtzweeten, vermoeidheid, griepachtige verschijnselen, gewrichtspijn, roodzwarte stipjes onder de nagels (bloedinkjes) en vermagering. Koorts is het meest voorkomende symptoom, maar is niet altijd aanwezig. Met name bij oudere mensen met bacteriële endocarditis ontbreekt de koorts nogal eens.

Bij bacteriële endocarditis kunnen verschillende complicaties optreden, zoals bloedarmoede, klepfunctiestoornissen, hartfalen, een CVA of hersenvliesontsteking.

Oorzaken

Bacteriële endocarditis wordt veroorzaakt door bacteriën in de bloedbaan. De bacteriën komen in het bloed door onder andere:

- ingrepen in de mondholte, zoals het trekken van een tand of kies;
- ingrepen in de bovenste luchtwegen, bijvoorbeeld het weghalen van de keelamandelen;
- onderzoeken en operaties in de urinewegen en geslachtsorganen;
- ingrepen in ontstoken weefsel, zoals het opensnijden van een abces of steenpuist.

Behandeling

Bacteriële endocarditis wordt behandeld met een hoge dosis antibiotica. Welk antibioticum voor uw behandeling nodig is, hangt samen met het soort bacterie dat de bacteriële endocarditis veroorzaakt heeft. Om dit ui

te zoeken wordt in het laboratorium altijd een bacteriekweek gemaakt. U krijgt het antibioticum gedurende een periode van vier tot zeven weken via injecties of een infuus toegediend. Soms is een operatie nodig waarbij een zieke hartklep wordt vervangen door een kunstklep.

Hoe kan men een bacteriële endocarditis voorkomen?

Preventie van bacteriële endocarditis Bij bepaalde medische ingrepen kunt u van tevoren antibiotica gebruiken om bacteriële endocarditis te voorkomen. Dit wordt endocarditis profylaxe genoemd (profylaxe betekent preventie). De profylaxe is alleen nodig als u een verhoogde kans hebt op bacteriële endocarditis. (zie inleiding)

Behoort u tot de risicogroep, dan is een goede gebitsverzorging belangrijk. Preventie van gaatjes in tanden en kiezen en tandvleesontsteking kan veel leed voorkomen.

Ten slotte moeten hulpverleners (in ieder geval uw huisarts en uw tandarts) op de hoogte zijn van uw risico op bacteriële endocarditis.

Heeft u nog vragen?

Deze brochure is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie maar als aanvulling hierop.

Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen.

Heeft u nog vragen over endocarditis, dan kunt u daarvoor terecht bij een van de verpleegkundigen op de afdeling waar u bent opgenomen óf bij de cardioloog bij wie u in behandeling bent.

Het telefoonnummer van de

polikliniek cardiologie is: 040 - 2864394.